

Remissyttrande

Ert dnr KN2025/01465
Vårt dnr 2025_28

Klimat- och Näringslivsdepartementet
Energienheten, Hållbart och innovativt
energisystem
Kn.remissvar@regeringskansliet.se
Sandra.lennander@regeringskansliet.se

Stockholm, 2025-11-10

Promemorian Genomförande av delar av det omarbetade energieffektivitetsdirektivet

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige har tagit del av rubricerat PM.
IKEM önskar lämna följande synpunkter.

IKEM:s medlemsföretag och konkurrensläget

Våra medlemsföretag producerar viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Därför är företagets förmåga att bidra till sina kunders omställning en förutsättning för en lyckad omställning av samhället i stort. Företagen är utpräglat exportorienterade och utsatta för internationell konkurrens med hård priskonkurrens. Det finns inget incitament för sådana företag att använda någon insatsvara på ett ineffektivt sätt, tvärtom.

Nyckeln till framgång är global konkurrenskraft. Därför är lika spelregler för industrin såväl inom som utanför Europa en viktig förutsättning både för långsiktig tillväxt och omställning inom industrin. Det finns inget utrymme för dubbelreglering eller betungande administrativa pålagor.

Promemorian handlar om en implementering av antagen EU-lagstiftning. Sedan den antagits har konkurrensläget förändrats till det sämre för europeisk industri. För kemiindustrin har en *Chemical industry action plan* tagits fram som syftar till att stärka den globala konkurrenskraften, rädda kvar industrins produktionsanläggningar och förena detta med den gröna och den digitala omställningen. I och med EU Kommissionens presenterade Clean industrial deal har ett stort arbete med att förenkla den administrativa bördan och förbättra EU-lagstiftningen inletts, de s.k. Omnibus-paketen. Kort sagt, den lagstiftning som omfattar industrin ska vara ändamålsenlig, effektiv och minska den administrativa bördan. IKEM konstaterar att den lagstiftning som nu ska implementeras inte kan anses uppfylla dessa krav.

Synpunkter på Promemorian

Energiledningssystem och Energikartläggningar

Vi ser positivt på ett kontinuerligt och strukturerat energieffektiviseringsarbete. För energiintensiv industri är det en del av den dagliga verksamheten. I den globala konkurrens som företagen verkar är det centralt att de effektiviseringsåtgärder som genomförs är vad företaget definierar som bäst för företaget och är lönsamma för dem. Det är viktigt att förstå att arbetet med energieffektivisering är dynamiskt föränderligt och inte statiskt. Nya inriktningsbeslut för företaget kan göra tidigare investeringsplaner obsoleta och andra investeringar mer ändamålsenliga. Det måste

därför alltid finnas utrymme att ta hänsyn till förändringar som företagen behöver anpassa sig till.

För företag med en årlig energianvändning som överstiger 23,6 GWh blir det obligatoriskt att införa ett energiledningssystem. Enligt Promemorian kommer antalet företag som måste införa energiledningssystem gå från 200 företag till 850 företag. Det konstateras rätteligen i Promemorian att införande och drift av ett energiledningssystem är en omfattande process som kräver kompetent personal och anlitande av ackrediterade tredjepartscertifierare.

IKEM anser att risken är överhängande för att det inte kommer att finnas tillräckligt med revisorer för att täcka detta behov per oktober 2027, vilket rimligen kan leda till svårigheter att i tid få tillgång till en ackrediterad revisor och att kostnaden blir större än nödvändigt för anlitande av en sådan. Med ett sådant stort ökat antal företag som idag inte har erfarenhet av energiledningssystem/energikartläggning kommer behovet av Energimyndighetens vägledande insatser vara betydande.

Särskilt om krav på företag med liten energianvändning

För företag med en årlig energianvändning som överstiger 2,8 GWh ställs krav på att genomföra en energikartläggning vart fjärde år. Energimyndigheten är vägledande myndighet på energiområdet och kan meddela föreskrifter om hur energianvändningen i ett företag ska beräknas, vad som ska rapporteras m.m. Det framgår att det tidigare stödet för genomförande av energikartläggningar försvinner då kravet på att genomföra sådana blir obligatoriskt. IKEM konstaterar att Energimyndighetens roll att vägleda företagen därmed blir allt viktigare. Endast absolut nödvändiga och proportionella krav anpassade till små energianvändares förutsättningar ska ställas.

Redovisning av en handlingsplan i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen

IKEM avstyrker förslaget att handlingsplanen ska ingå i förvaltningsberättelsen i företagets årsredovisning och ansluter till den motivering som presenterats av Svenskt Näringsliv i deras remissvar.

Kopplingen till ETS och fri tilldelning

Enligt nuvarande regler är tilldelningen i ETS kopplad till genomförande av energieffektiviseringsåtgärder. IKEM anser att den ordningen är ologisk och att det inte är rimligt att konsekvensen av en utebliven energieffektiviseringsåtgärd kan vara ett hot mot verksamheten i sig. En sådan konsekvens kan knappast ligga i linje med vad ett regelverk för energieffektivisering är tänkt att leda till. Tydlighet behöver gälla att endast väl analyserade energieffektiviseringsprojekt är föremål för revision och att hänsyn ska tas till nya förhållanden som ändrar förutsättningarna för att bedöma en effektiviseringsåtgärd som en kostnadseffektiv åtgärd för företaget.

Kostnads-nyttoanalyser på energiområdet

I Promemorian framgår att syftet med kostnads-nyttoanalysen är att utvärdera kostnader och fördelar med att driva en ny eller ombyggd anläggning på ett mer energieffektivt sätt. IKEM anser att detta ingår i övervägandena i samband med en energikartläggning och att företagen väljer de åtgärder som är mest kostnadseffektiva och lönsamma för dem. Vi anser att kostnads-nyttoanalyser i detta fall adderar onödigt resursåtgång och kostnader för industrin. Dubbelreglering kan aldrig motiveras.

Det är viktigt att de begrepp som används är tydliga och entydiga för de företag som ska använda dem. Begreppet industrianläggning behöver förtydligas. IKEM anser att en industrianläggning omfattar den industriella verksamheten och därtill tekniskt kopplade aktiviteter. En sådan definition skulle också sammanfalla med de definitioner som används i ETS och IED.

Konsekvensanalysen brister

IKEM saknar en uppskattning av företagens kostnader för implementering av Energiledningssystem, genomförande energikartläggning, rapportering och upprättande av handlingsplan. Vidare saknas en analys av på vilket sätt dessa bestämmelser bidrar till en stärkt konkurrenskraft för företagen inom EU.

Med vänlig hälsning,

Mikael Möller

Chef IKEM Bryssel